

דף כז.

עין משפט ו.

ח"מ סימן פז סעיף כב

כב כה. אין כותבין פרוזבול אלא ג על הקרקע שיש ללוה, ואפי' קרקע ד כל שהוא, ואפי' עציץ נקוב מונח ע"ג יתדות באויר, ואפי' שאין מקום היתדות של הלוה מהני.

ואפי' אין ללוה כלל קרקע ה ויש למי שחייב לו, או לערב או למי שחייב לערב, כותבין.

כב כו. אפי' שאין קרקע לא ללוה ולא לערב, ויש קרקע למלוה או למי שחייב למלוה, הרי ו מזכהו לאותו קרקע ללוה אפי' ע"י אחר, ואפי' שלא בפניו, וכותבין עליו פרוזבול.

* ואם הלוה לפנינו ז וצועק ואומר שאינו רוצה לזכות בקרקע של אחרים, אין מזכין לו בעל כורחו

דף כז:

עין משפט א.

ח"מ סימן רב סעיף ז

ז. קרקע כל שהוא ח מקנים על גביו מטלטלין הרבה.

* ומה שצריך קרקע כל שהוא בידענו בודאי שאין לו ט, אבל באינו ידוע

ג. ממשנה ו' פ' י' משביעית, ופי' הר"ש שם הטעם משום דאז נחשב השטר כגבוי ביד בי"ד ולא קרינן ביה לא יגוש. ועיין בפעמוני זהב סעיף כ"ב מה שהסתפק.

ד. וכתבו התוס' כגיטין שם בשם הרשב"ם משום שהוא שוה כל החוב, דאין אונאה לקרקעות ורש"י פי' בענין אחר.

ה. ברייתא דהלל שם בגיטין ל"ז ע"א.

ו. כ"כ הטור והרא"ש והר"ן בגיטין, והטעם דקולא הקילו בפרוזבול אע"פ שהוא חוב לו יכול לזכותו.

ז. כ"כ הר"ן בפ' השולח מבתרא קל"ח ע"א ורשב"ם שם ד"ה כאן בצווח.

ח. ממשנה ו' פ"ג דפאה.

ט. ודוקא בכתב סתם אגב קרקע, ורגילין אצלו ואין יודעין שיש לו קרקע, הוי כידוע שאין לו ולא מהני בלי שיקנה לו קרקע משהו, אבל כשאינו ידוע דהיינו שאין רגילין אצלו,

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

שאינן לו קרקע והוא מקנה אגב קרקע סגי בכך. ואין צריך לציין ' הקרקע שמקנה לו על ידה, וע"כ נהגו להקנות אגב קרקע ד' אמות אע"פ שאין יודעין שיש לו.

* יכול להקנות גם אגב מקומות של בית הכנסת אע"פ שהמקום של רבים וכל אחד יושב על מקום אחד, הוי כמו שאול לו ומקנים על ידם.^ב

עין משפט ד.ה. חו"מ סימן קנה פעיף כו

כו. כז. היה אילן חבירו נוטה לתוך שדהו קוצץ כדי שלא יעכבו מלילך שם עם מחרישתו^ל, ובעץ שקמה ותאנה שצילם רב קוצץ עד כנגד המצר, ואם נוטים על בית השלחין מקום שמשקה אותו תמיד ואחר ההשקאה צריך לזריחת השמש עליו, והצל קשה לו אפי' בשאר אילנות קוצץ עד כנגד המצר.

עין משפט ו. חו"מ סימן תיז פעיף ד

ד. אילן שהוא נוטה לר"ה קוצץ כדי שיהיה הגמל עובר עם רוכבו^מ. מניחים מקום פנוי משני שפתי הנהר ברוחב כתפי המלחים שיורדים שם ומושכים הספינה, וכל אילן הנמצא ברוחב זה קוצצין אותו מיד ואין מתרין בבעליו.

אמרינן מן הסתם יש לו ומהני בקנין אגב בלבד. וכ"ש כשכתב בפירוש שהודה המקנה שיש לו קרקע או שכתב לו ד' אמות בחצירו דהוי כהודאה דמהני אפי' רגילין אצלו ואין יודעים שיש לו קרקע, שאדם נאמן על עצמו. כ"כ הב"י בשם הרשב"א בתשובה ח"ג סי' קי"ד. סמ"ע ס"ק י"ד. ונתיבות ס"ק י"א.

ואם לאדם יש ביכנ"ס או בית קברות בשותפות יכול להקנות אגבן מטלטלין, דדומה לחצר שאין בו דין חלוקה. ש"ך ס"ק ד'.

י. כ"כ הרמב"ן בפ' חזקת דבני העיר שיש להם ביכנ"ס או בית קברות בשותפות יכול להקנות אגבן מטלטלין, ולא בענין מסויים, ויש בו דין חלוקה.

כ. מתשובת הרשב"א ח"א סי' תתקל"ד-ה'.

ל. ממשנה כ"ז ע"ב. וסמ"ע ס"ק ס"ד כך פירש דברי השו"ע.

מ. במשנה ב"ב כ"ז ע"ב.